

A'
CSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG
ENGEDelmÉVEL.

Nro 43.

Költ Bétsbenn, Sz. András Havának (November)
26-dik napján 1802-dik Efstendőben.

B é t s.

Felséges Urunk, különös, és a' hív szolgálatokat megjutalmaztató kegyelmességének jeléül, Sz. István Rendjének Commendátorává (a' Közép Keresztnek Vitézzévé) méltóztatott tenni, Mélt. Somogyi János Conferentziális Tanácsos Urat, Nemes Szala Vármegyének Administrátorát.

A' legközelebbi Udvari Bétsi Diariumban olly Rendelése olvastatik Felséges Urunknak, mellynél fogva, Ő Felsége, Német, Cseh, 's Gallitziai Örökös Tartományokban, Brod városát is ide értvén, a' most közelebb jövő December első napjától fogva, a' keményítő, haj-por, 's az ábrázatok

Z z

mázolására fordíttatni szokott veres festék, akár mázos portzellán tsészétskében, akár levelek között árúltassék, (millyenek az úgy nevezett tzir-kaszfziai levelek,) a' bélyegeztetésnek (stem-peleztetésnek) alá vettetnek. Sem bé nem szabad hozni ide, sem ki nem szabad vinni innen semmit az említett portékákból bélyegeztetés nélkül, meghatározott büntetés alatt. Sőt még a' magános emberek is megbüntetődnek, ha olyan tsomók taláztatnak nálók, mellyeken a' Császári Királyi ezen Rendelés ellen, a' bélyeg rajta nem lelsz. A' kereskedő, vagy magános ember, egy szóval az eladók, vagy a' vevők, ha ezen Rendelés ellen tselekesznek, elvesztik a' meg nem bélyegezett, és fellyebb megnevezett portékáikat, ezen kívül húsz annyit tartoznak fizetni, mint a' mennyire ment volna, a' haj-por, keményítő, és ortza mázolására fordíttatni szokott veres kenőts megbélyegeztetéséért kif zabott taksa.

Magyar Ország.

Nágotról Nov. 11-dikén. Örömmel, és buzgó áhítatossággal tele vólt mindenek' szíve ma városunkban; midőn a' mi kegyes Földes Uraságunk, Méltóságos Zichy József, Cs. és Királyi valóságos Kamarás, Tanácsos, és Arany Sarkan-tyús Vitéz, a' Mindenhatónak azon különös Gondviselését és óltalmát, mellyet 1800-dik esztendőben ezen napon tapasztalt, szívére vévén, háládatosságának megmutatására, ezen esztendőben is, a' nevezett napon énekes Nagy Misét tartatott, muzsika zengések, és mozsarak durrogásai között. Hogy a' mi eránta, akkor mutatott hívségünket is eleven emlékezetben tartja, bizonyága ez is, hogy az énekes Mise után minnyájunkat Üri pa-

lotájához öszve hívatott, és hozzánk Atyai Indulathból származott érzékeny bevezető tartott, és minden lakosokat gazdagon megajándékozott. Ez meglévén, Uri házában betes Vendégeit, minnyájunkat pedig, rész szerént a' Város Bírójánál, rész szerént két vendégfogadóiban sorsunkhoz ilendő ebéddel megvendégelt.

Fiume Octob. 31-dikén. A' folyó hónap 24-dikén érkezett meg ide Posonyból, Guberniális Praeses Klobosizky József Ő Méltósága, Gánerális és F. M. L. Báró Wukassovits társaságában. Bródban Ő Méltósága előlülése alatt, egy Kommisszió tartotta, a' Felsőség rendelése szerént, tanácskozásait, mellyeknek tárgya volt, a' Királyi privilegiummal bíró, 's hajókázást illető Magyar társaság' azon vélekedése, hogy Bródtól fogva, a' meddig a' Kulp vize (Karnioliában ered, és a' Tót Országi széleknél szakad a' Szávába) hajókázhatóvá tevődik, egész Fiumeig, Buccariig, és Porto-Reeig, a' kereskedés könnyebbségére alkalmas Ország utak készíttessenek. Vége lévén Bródban ezen Kommisszió tanácskozásának, ide utaztak az említett Fő Méltóságok, és a' Fiumei lakosoktól igen nagy örömmel fogadtattak. F. M. L. Wukassovich Ő Excellentiája, közölte a' feltételben lévő Ország utak készítése eránt, helybeli nagy tapasztalásából, és a' dologhoz való értéséből származott hasznos gondolatit, az említett Társasággal. Következendő nap (October 25-dikén) maga megvizsgálta a' Kommisszió azon vidéket, mellyen keresztül mennek ezen utak. October 26-dikán pedig Buccariba utaztak a' Kommisszió tagjai, és ott is nagy tisztelettel fogadtattak: — Ma F.

M. L. Báró Schimbschen is hozzánk érkezett, a' kire van bízva Felséges Urunk által, a' mostani drágaságnak lehető enyhítése, a' széleken lévő lakosokra nézve.

Festről Nov. 22-dikén. Az ide való Királyi privilegiummal bíró három Könyvnyomtató műhelyek jó szívű Tulajdonosai, arra ajánlották magokat, hogy a' Wátzon felállott Siket-némák Institutumából, azon Ifjakat, kiknek kedvek lesznek magokat a' Könyvnyomtatás mesterségére adni, és a' kik erre megkívántató tehettséggel bírnak, ingyen fogják taníttatni műhelyeikben. Ezen ajánlásokat, Felséges Urunk kegyelmesen venni, 's tetttségét a' Királyi Helytartó Tanács által tudtokra adni méltóztatott.

Török Birodalom.

Konstantzinápolyból October 15-dikén. Igen roszsz következkésekkel vólt az öszve kötve, mind a' Fényes Portára, mind Jobbágyaira nézve, hogy a' külömb külömbféle tartományokban lévő Basák, meg nem határozott időre tevődtek hivataljaikba; és éppen ezért, bizonytalanok lévén, meddig nem vevődik el kezekből a' rájuk bízott hatalom; azon határozatlan időt, melyben hivatalt viseltek, a' magok hasznára, és az allattok valók' sanyargatásával való gazdagítására fordították. Innen származtak legtöbbször a' belső zenebonák a' Török Birodalomban. Ezeket, olly világosan eleibe adta a' Fényes Portának, az Orosz Udvar, hogy meg is határozta a' Fényes Porta, hogy az Oláh Országi új Vajda (kinek az Orosz Udvar pártfogója) Ipsilandi, és a' Moldvai Vajda Murussi, míg élnek, mindég megtarthassák hivataljokat. — A' Wid-

dini Basa maga viselésével meg van a' Nagy Úr elégedve: mivel az egész engedelmességgel alá adja magát minden rendelkezésének.

Konstantzinpolyból Nov. 5 dikén. L. Elgin azon van, hogy a' Fényes Portától még nagyobb privilegiumot nyerjen az Anglus kereskedésre nézve, mint a' mivel az most is bír, a' Fekete tengeren való hajókázásra nézve.

A' Génuaiak még a' 13 dik százban Caffa városát elfoglalván, igen nagy haszonnal üzték a' kereskedést Európára nézve. A' győzödelmes Mahomed kikergette őket onnan 1475-ben, és Caffát is elfoglalta. Ettől az időtől fogva, elenyészett a' Fekete tengeren való kereskedés. Sokszor igyekeztek a' Welentzeiek azon, hogy azt megnyerhessék, a' mit a' Génuaiak elvesztettek. 1672-ben nagy summát fordított Quirini ezen tziel' elérésére. Meg is engedte a' Török Császár a' Welentzeieknek ezen kereskedést: de a' mit azután a' Konstantzinápolyi Vámok Főbb Tisztviselői ismét elrontottak, eleibe terjesztvén a' Nagy Úrnak, hogy ez által a' Keresztyének öszve kötik magokat a' Fekete tenger körül lévő Nemzetekkel, nevezetesen a' Lengyelekkel, a' Fényes Porta nagy kárára. Soha se bóldogúlhattak azután a' külömb külömbféle Európai Hatalmasságok abban, hogy ezen kereskedést kinyerjék a' Fényes Portától: mivel a' Diván állhatatosan megmaradt feltétele mellett. Hijában törekedett Frantzia Ország, és Anglia magát oda befúrni. — Igen különös történet miatt, más gondolatra bíródott a' Diván. Mindenütt Török jobbagyakkal vólt körül véve a' Fekete tenger. Második Katalin nagy változást okozott

erre nézve, a' midőn a' Fényes Portának ott lévő birtokait, Krimeának elfoglalása által elszakasztotta egymástól, és magának rést nyitott a' Fekete tengeren lévő kereskedéshez való egyenes eljutásra. A' Fényes Porta elbámúlt ezen történeten. Hadhoz kezdett második Katalin ellen; kit a' bódog emlékezetű II-dik Jóseffel való szövetség, 's a' maga széles Birodalmának féltelmes ereje, tsak ugyan megerősített Krimea bírásában. Minden módon azon vólt azólta a' Fényes Porta, hogy Hatalmas szomszédja erejét, más Hatalmasságok erejével mérsékelje. És e' vólt egygyik arra legfontosabb indító oka, hogy mind a' Frantzia Respublikának, mind Angliának szabad kereskedést engedjen a' Fekete tengeren.

Olafz Ország.

Génudból Nov. 3-dikán, Polgár Isengárd, a' Kormányzéknek Noviben vólt Kommiszfáriusa, valamelly politziára tartozó Tisztel egygyütt, éppen midőn az ide való Teatromba jött, igen szerentsétlenül járt. Mikor beléptek a' sokaság közzé, valami gyilkosok rájuk löttek, 's az utólsót úgy találták, hogy a' mingyárt meghólt. Többen elfogattattak ezen gyilkosságért, kikre van a' gyanú. Bizonyos Törvényfszék eleibe megy ez a' dolog, melly még a' múlt Juliusban állittatott fel, a' bátorság, és belső tsendeség feltartására.

Veronából Nov. 8-dikán. Munkába vevődött Párisban, hogy a' Pármai Fő Hertzeg Afzszonyának bizonyos summából álló fizetés rendeltessen.

Helvétzia.

Tigúruból Nov. 12-dikén. A' hazájokból kiköltözött polgárok nagy számmal jelengetik ma-

gokat a' fzeleken. Többszöri tanátskozásokat tartanak egymással. Minden reménységeket azon fundálják, hogy Anglia belé elegyíti magát Helvétzia dolgába. — A' társasági élet kötelei egészen megtágultak azólta, miólta idegen seregek lepték meg Helvétziát. Az egymást felforgató vélekedések, mellyeknek közönségessé való tételét a' félelem valamennyire akadályoztatja, mutatják magokat a' polgárok tselekedeteiben. — Még a' legmélyek bélátású polgárok se gyaníthatják azt előre, hogy, és mitsoda kimenetellel végez valamit a' Párisi Gyűlés: és éppen ezért, nints is olyan közönséges tárgy, mellyre viteződhetnének minden törekedések. A' köz tzél egészen eltűnt Helvétziából, és kinek kinek tsak maga körül határozódnak gondolatjai. Altaljánban ugyan két egymással ellenkező Fél van most Helvétziában: de azomban mindeniknek tagjai ellenkeznek magok között. Tsak azért van tsendesség: mivel a' külső erő kitekerte a' polgárok kezéből azt a' fegyvert, mellyet egymás ellen fogtak. — A' politikai gyűlölség, sokakat foglyokká tett, kiknek számā naponként szaporodik.

Glárisból Nov. 14-dikén. Rendelés tevődött a' Frantzia Minister által az eránt, hogy az úgy nevezett Bernai Patriciusok, Erlach, Mülinen, Wateuvyl, May elfogattassanak. Sokat a' kinevezettek közzül már kézre kerítetttek, és a' Chiloni erős várba vitetnek, melly a' Genevai tó mellett fekszik. Sokan megtudván, hogy ők is tzélba vétettek, kibujdostak hazájokból, és Német Országban lappanganak. A' mint mondják, azért fogattatnak el: mivel alattomban egygyet értettek Helvétzia nyughatatlankodtatására. — Az

a' híre, hogy már elkészült volna előre Párisban, Helvétzia új Konstitúciója, polgár Hauterive által, ki a' belső dolgokra ügyelő Ministeriumnál szolgál. Mihelyt Párisba gyűlnek a' Deputátusok, mingyárt eleikbe fog terjesztődni: de úgy, hogy azt is meg akarja tudni az első Konzul, kire mi bízódott közölők, hogy magát ahoz tarítsa. Előre annyit mondanak, hogy nem sokba különbözik ez a' Konstitúció, az ez előtt levőtől.

Német Ország.

Hannoverből Novemb. 6-dikán. Az ide való Kormányzók azon volt minden módon, hogy a' Hildesheimi Püspökség, melly a' Hannoverai birtokok által körül van véve, eltseréltessen, és azért a' Berlíni Királyi Udvarnak más tartomány adódjon. Nem lehetett semmi ezen tétéljából: mivel meglévén az említett Kir. Udvar elégedve, a' nevezett Püspökség' mind termékeny földével, mind munkás lakosaival, rá nem állott a' H. V. Fejedelemség kívánságára.

Brixenből Nov. 7-dikén. Két Kompánia katonaság jött ide a' Bender Regimentjéből, Gróf Linänge igazgatása alatt, hogy ezen Tartományt elfoglalja a' Toskánai Nagy Hertzeg számára. Trient tegnap foglaltatott el a' Neugebauer Regimentje egy osztálya által.

Hamburgból Nov. 10 dikén. Városunk Syndikusa, Berlinbe küldődött, hogy az ott lévő Királyi Udvar eleibe terjeszse azon fizetés eránt való kívánságát, melly a' három Imperialis városok részéről, Német Országí Fő Kantzellariusának adódik esztendőnként, a' Deputátzió végzése szerént. — Érezhető a' drágaság Német Ország északi részeiben: nem tsak azért, hogy

a' múlt aratás középferü vólt; hanem különösen azért, hogy a' nyerekedök igen sok életet bészdedtek, a' lévén az illyeneknek szokások, hogy éppen abból, és akkor üzzenek kereskedést, a' mire mindennek szüksége van, és a' mikor az egy kevesé mostoha idők miatt nem terem annyi élet mint máizizor.

Az inn mellyékéről Nov. 12-dikén. Eppen nints semmi fundamentoma azon hírnek, hogy a' Császári Királyi katonaság Passaut oda hagyáná; sőt inkább mostanában is erősítettett az ott lévő örző sereg, a' Jordis Regementjéből való egy Bataillion által.

Frantzia Ország.

Párisból Nov. 3-dikán. Akarmint fúnak Anglia felől a' háborgó, és borongást jelenthető szelek: még sints a' Respublikának legkissebb oka is a' félelemre. Tsak egy óra kell sokszor, 's mingyárt felderül a' nap, mellyet az előtt meghomájosítottak az eleibé tódúlt fellegek. Most kezdi Európa érezni azt a' bódogságot, melly több esztendők alatt eltűnt, de azomban tsak ugyan vízfíza tért majd minden tartományokba, minekutánna megtevődtek a' készülétek, fogadására. — Tsak Helvétzia még az, melly a' békességnek annyira nem örülhet mint más Nemzetek, belső egyenetlensége, és két felé menő polgárjai miatt. Ott is jelengetik magokat a' tsendesség póstái; mellyeknek, seregeink addig is helyet készítenek, míg Párisból vinnék, az oda menő Helvétziai Deputátusok, ezt a' hírt: „Élledj fel, vett sebeidben kínlódó Haza! imé hozák polgárjaid azon hathatós eszközöket, és végezéseket, mellyek által elébbi állapotodra juthatsz!!”

Státus Tanácsos Fourcroy, kire bízódott a tudományok menetelére való fő vigyázás, minden Tanítókat arra int, hogy megkettőztetett igyekezettel azon legyenek, hogy a' tanuló ifjúságnak, mind nagyobb nagyobb kedve jöjjön a' tanításra nézve tett új rendelkezésekhez. — Tegnap egy Petersburgi Kurír utazott itt keresztül, Páris felé, felette nagy siettséggel, és a' mint mondják, igen fontos dolgokkal.

Toulonból November 5-dikén. Nagy készültek tételnek itt a' tengeri erő nevelésére. Az itt körül belől lévő gyalogság is induló félben van. Még senki se tudja, hová tzeloznak ezen készültek.

Havre-ból Nov. 7-dikén. Ide érkezvén az első Konzul, egy kereskedőkből álló Deputáció ment eleibe, mellyel a' kereskedést illető dolgokról olly fontosan beszélt, mintha maga is azon rendű polgárok közt töltötte volna idejét. Meglátogatta a' nevezetesebb Fábrikákat. A' kikötő helyet is megvizsgálta. Látván, hogy még a' múlt szomorú időknek nyomai, most is meglatfzanak ezen vidéken, nevezetesen tapasztalván, hogy a' kereskedés azon okok miatt tsak most kezd úgy szóllván lábbadozni, és a' munkásság, a' helybeli fekvés, és szép privilegiumok mellett is lassan lépegethet azon tzel felé, mellyre törekedik: igen érzékeny szavakkal vigasztalta a' Deputáció tagjait, és figyelmetesekké tette azokat azon reménységre, mellynek bételleyesedése mind inkább inkább közelget.

Párisból Novemb. 12-dikén. Tegnap indult el innen Fox azon számos nagy emberek társaságában, kik vele egygyütt nálunk mulattak. Na

gyon meg van elégedve azzal, a' mit itten tapasztalt, és öfzve szedett, az 1686-ban történt Angliai Revolúzió históriájának leírására. Ugy fogadtatott nálunk, hogy azzal egészen meg van elégedve.

Párisból Nov. 14-dikén. Következendők olvastatnak egy ide való Újságból. „A' históriának kötelessége az, hogy minden bizonyságokat öfzve szedjen, mellyekből megítélhese a' Maradék, mitsoda befolyása van Bonapárténak a' jövődre nézve. Ennél fogva szükséges még tsak az olyan tselekedeteit is feljegyezni, mellyek magokban tekintetvén tsekéllyeknek látszanak. — Mostani útját úgy lehet tekinteni, mint Státus Igazgatójának útját; és ez az, a' melly után két tekintetben lehet gondolni az első Konzult, vagy úgy tudniillik mint olyat, ki más idegen Státusok dolgaira nézve, olly sokszor kimutatta magát; vagy úgy mint a' ki a' Respublika belső böldegységát előmozdította. A' Frantziákra nézve (ezen utólsó tekintetben) az első Konzulnak minden, még aprólékosabb tselekedetei is nagy figyelmességre méltók, mivel azokból is vethet hozzá sokszor a' Nemzet, hová tzeloznak gondolatai azon nagy embernek, kire néz a' nemzeti munkásságnak, és mesterségeknak előmozdítása. Míddön Bonapárté mostani útjában nagy figyelmességgel megjárta 's vizsgálta, azt a' tsata helyet, mellyet IV-dik Henrik vitézsége nevezetessé tett; nem tsak úgy emlékezett ezen Királyról, mint Hérósról, hanem úgy is, mint a' ki kegyelmesége, böltsessége, és atyai igazgatása által még nagyobb hírt nevet szerzett magának, mint fegyveré által. Sehol se úgy mutatta magát Bona-

párté, mint nagy katona; hanem mint a' Státus legelső Tisztviselője. Figyelmez az effélékre a' história, mivel ezen két pontból indulhat ki arra, hogy Bonapártét úgy rajzolhassa le, a' milyen az valósággal.

Anglia.

Londonból Nov. 3-dikán. Bément a' minapában egy drága kövekkel kereskedő bóltoshoz, valamelly idegen ember. Mihelyt belépett a' bóltba; mingyárt kirántott a' zsebjéből egy pistolyt; a' bóltos mejjének szegezte, 's hozzá így szólt: pénzt! mert külföldben mingyárt keresz-
tül lölek. Nékem, felele amaz, pénzem nincs; azomban igyekezett elugrani a' lövés elől. A' gyilkos elsüti pistolyát; de szerentsére nem találta a' kereskedőt. Az idegen a' bóltból kiszalad. Sokan utánna esnek: de a' kik nem mertek hozzá nyúlni: mivel őket pistolyával fenyegette, 's azt gondolták amazok, meg van töltve. Végre csak ugyan kézbe akadt. — Nem sokára a' Bírák eleibe került, kiknek ámbár soká vallatták is, nem vallotta meg a' nevét: és csak e' mellett maradt, hogy a' szegénység miatt ugyan ezen irtóztató seelkedetre vetemedett: de nem akarja Fami-
liáját gyalázní neve kimondása által. Nem menthette mellette szöllő Prókátora azzal, hogy ártatlan, tulajdon szája vallása tévén bizony-
got a' bűnös ellen. Csak az által igyekezett érdemlett büntetését lágyítani, és a' Bírákat, valamelly részben könyörületességre indítani érán-
ta, hogy ezen vakmerőségre az utolsó szükség és a' kétségbe eséshez hasonlító állapot által ve-
temedett, a' melly miatt a' minap tulajdon éle-
tének vetett volna véget, ha bizonyos Aszszony.

ság' két inassai meg nem akadályoztatták volna. Halálra büntettetett tsak ugyan: a' midőn maga kihirdettette winden felé, hogy jelentse magát az az Afzszonyság, inassaival egygyütt a' Bírák előtt, ki által a' minap életben megtartatott, és a' kik most is megtarthatják ez által, egy idegennnek életét. —

Londonból Nov. 5. dikhén. Két hajós Anglus, egy számadó, és hajós Kapitány, a' minapában a' Törvénytörés eleibe idéztettek, kik a' Kapitány kérésére megfűrták egy terhes hajónak a' fenekét, és azt a' tengerbe süjlesztették. Minden ellenek öszve szedett, és megvizsgált bizonyosságokból a' jött ki, hogy a' vádak nem tagadhatják. Végre magok is kivallották, hogy igaz, a' mivel vádoltatnak. Sokan belé keveredtek ezen különös dologba: és éppen azért nagy kívánsággal vártak mindenek a' Törvénytörés' ítélet tételét tudni. Mind a' két hajós Anglus a' Kapitánnyal egygyütt halálra ítéltettek. Mikor kimondódott ellenek a' halálos szententzia, azt minden megindulás nélkül halgatták, és legkisebb változást se mutattak, mintha valami tsekélly dolog adódott volna tudtokra.

Batava Respublika.

Brüsselből Nov. 10. dikhén. Minden nap térnek vizsza sok hazafiak, kik eddig, egy vagy más ok miatt távol voltak. Két esztendeig való idő engedődött a' távol lévőknek; mellynek elfolyása alatt ha vizsza nem térnek, úgy tartatnak, mintha lemondottak volna fizetésekről, és azt többé meg nem nyerhetik.

Hágából Novemb. 10. dikhén. A' mi Respublikánk' departamentomi, járásokra osztattak. Hol-

landiában 15; a' Zelandiai departamentomban 9; Brabantziának hozzánk tartozó részében 11; Oberysselben 9; Frisiában 6; a' Groningai departamentomban pedig 5 ilyen járás lesz. Minde-
 nik járás el van ismét több fő gyűlésekre osztva.

Elegyes Levelek.

Korfüben tökéletesen helyre állott a' tsendesség, mellyet egyedül az Orosz seregeknek lehet köszönni. — A' Cs. Királyi Felség, Tübingai Könyváros Cottá-nak olly privilegiumot adott 10 esztendőre, hogy a' Sváb kerület azon mappájával, mellyet, nagy költségével, sok derék emberek által készíttetett, csak maga kereskedhesen; és nem lesz szabad, hogy az említett idő alatt, azon mappákat valaki, akár egy egész, akár részekre osztott formában, kis vagy nagy mértékre véve, közre botsássa. — Admirális Keith-nek, megengedte az Angliai Király, hogy azon fél hóldból álló tízmet, mellyet a' Nagy Ur ajándékozott néki, hordozhassa.

*Barcellona*ból October 30-dikán. A' Spanyol Király Ő Felsége, kegyelmességével is akarván nevezetessé tenni, azon jeles napot, mellyen a' két Királyi Famíliának szoros öfzve köttetése véghez ment, az úgy nevezett békesség Fejedelmének közbenjárására, szabadon botsáttatta volt Státus Ministert Urquijó-t.

*Petersburg*ból October 22-dikén. Azon békesség' 5-dik tizikkelyében, melly az Orosz Udvar, és a' Fr. Respublika között még a' múlt esztendőben köttetett, meg van állítva, hogy a' két Hatalmasságok közt, azon kereskedésbeli öfzve köttetések ismét felálljanak, mellyek még a' múlt hadakozás előtt 12 esztendőre kötettek. Mivel

pedig ez a' még 1786-ban tett kötés tsak 1793-ig állhatott fel: ehez képest azt tette közönségesse Ő Felsége, hogy az, még 5 esztendeig megmarad egész erejében, ettől az időtől számálva.

Másodszori Hír-adás.

Alább írt ezzel jelenti a' minden tiszteletre méltó Magyar Hazánknak, hogy Károlyi Gáspárnak Magyar Bibliája, az 1776-dik esztendőbeli Lipsiai kiadás szerént 8-ad rétbén, az ő Királyi Privilegiáltt Nemzeti Könyv-nyomtató műhelyében sajtó alatt vagyon, és hogy szép papiroson, tiszta, és könnyen olvasható betűkkel, különös vigyázat alatt, és a' megtörténhető nyomtatásbéli hibáknak szorgalmatos megjobbításával, jövő 1803-dik esztendőnek Sz. György havában bizonyosan el is fog végképen készülni, 's az egész Magyar Hazában mindenütt, az ő, azon kívül is isméretes Hiteleseinél illendő áron találtatni. Ennek, a' Mindenhatónak segedelme által leendő elkészülése, bátorítani fogja a' Kiadót, ugyan ezen Magyar Bibliát (mivel számtalan Hazafiak azt óhajtják) nagy betűkkel, 's szorgalommal, az utolsó Kasseli kiadás szerént, 4-ed rétbén újra sajtó alá adni, és (mivel a' nyomtatásbéli hibáknak megjobbítását egy a' T. Reformáta Ecclesiának Lelki Pálztora magára vállalta) minden lehetséges vigyázattal mennél előbb kinyomtatni, és közönségesse tenni. Ezen igyekezetnek kívánt előmeneteléről bizonyos lévén, nem kívánok ezen költséges nyomtatásra semmi elő-fizetést, hanem egyedül, hogy a' kinyomtatandó exemplárok számát némű néműképpen meghatározzassam, azoknak alá-írásokat, kik ezen nagy Bibli-

át magoknak megszerezni kívánnyák. Ezen alá-
írásra egész jövő Bőjt más Havának utolsó nap-
jáig nyitva léssen az alkalmatosság minden T. T.
Esperest, és Lelki Pásztor Uraknál, kik is itten
ez által illendő tisztelettel kérettetnek, hogy rea-
jok bízott Híveik' kedvéért ezen tsekély fárado-
ságot ne sajnálják magokra vállalni. Nyitva lé-
ssen nem küömben minden már úgy is minde-
nütt isméretes Bízatosaimnál. Mindenik ezek köz-
zül, a' ki 10 alá írókat szerez, a' 11 dik exem-
plárt ingyen fogja nyerni. — Magamat ajánlom
a' kedves Hazának szívességébe, és bizonyossá
tétlen, hogy utolsó leheletemig, mint igaz hív-
hazafi, minden erőmet, és tehetségemet a' Ma-
gyar Nyelvnek, és Literáturának tökéletesítésé-
re fogom feláldozni. Költ Posonyban Sz. An-
drás Havának 9-dik napján

Füskúti Landerer Mihály
Kir. Priv. Nemzeti Poso-
nyi és Pesti Könyv-nyom-
tató és Áros.

Tudósítás.

Kikelt a' Welzprémi nyomtató műhelyből
Háifzler György' Orvosi Munkájának,
a' hofzfzas Nyavalyákról szóló 2-dik da-
rabja is. Ugyan azt a' rendet, és módot követ-
te a' Szerző ebben a' 2-dik darabban is, mel-
lyet tartott az elsőben. Azért nem kérkedésből,
hanem több érdemes Tudósoknak hozzá ítasí-
tott levelei után ígérheti, hogy ezt is a' házi
Gazdák, és Lelki Atyák, de kiváltképp' a' falu-
si Borbélyok nagy haszonnal olvashatják. Ta-
láltatni fog azon Uraknál, kiknél az első darab
vált letéve, 's az ára is ugyan annyi lesz mint
az első köteté.